

Zakon o ustavnem sodišču /ZUstS/
(pristojnosti in naloge pokrajine z uvodnimi pojasnili)
 (osnutek)

K a z a l o:

1	Pregled pristojnosti in nalog pokrajine po Zakonu o ustavnem sodišču /ZUstS/	1
1.1	Pravna podlaga	1
1.2	Pristojnosti in naloge pokrajinskega sveta po Zakonu o ustavnem sodišču /ZUstS/	1
1.2.1	Akti pokrajinskega sveta po Zakonu o ustavnem sodišču /ZUstS/	2
1.3	Pristojnosti in naloge predsednika pokrajine po Zakonu o ustavnem sodišču /ZUstS/	2
1.3.1	Akti predsednika pokrajine po Zakonu o ustavnem sodišču /ZUstS/	2
1.4	Pristojnosti in naloge pokrajinske uprave po Zakonu o ustavnem sodišču /ZUstS/	2
2	Ocena finančnih in drugih posledic izvajanja določil Zakona o ustavnem sodišču /ZUstS/	2
3	Uvodna pojasnila k pristojnostim in nalogam pokrajine	2
3.1	Zahteva in pobuda za začetek postopka	3
3.1.1	Pripravljalni postopek	3
3.2	Pravne posledice odločitve ustavnega sodišča	3
3.3	Ustavna pritožba	3
3.4	Spori glede pristojnosti	4
	Ključne besede	4
	Uporabljene kratice	4
	Viri	4

1 Pregled pristojnosti in nalog pokrajine po Zakonu o ustavnem sodišču /ZUstS/

1.1 Pravna podlaga

tč.	predpisi, ki so podlaga za sprejem predpisa	določba	pojasnilo
1	Ustava Republike Slovenije Uradni list RS, št. 33/91-I, 42/97 – UZS68, 66/00 – UZ80, 24/03 – UZ3a, 47, 68, 69/04 – UZ14, 69/04 – UZ43, 69/04 – UZ50, 68/06 – UZ121,140,143, 47/13 – UZ148, 47/13 – UZ90,97,99 in 75/16 – UZ70a		1

tč.	predpis	določba	pojasnilo
1.1	Zakon o ustavnem sodišču /ZUstS/ Uradni list RS, št. 64/07 – uradno prečiščeno besedilo, 109/12		2

1.2 Pristojnosti in naloge pokrajinskega sveta po Zakonu o ustavnem sodišču /ZUstS/

tč.	pristojnosti in naloge pokrajinskega sveta	določba	pojasnilo
1	Poda pisno zahtevo za začetek postopka za oceno ustavnosti oziroma zakonitosti predpisa oziroma splošnega akta izdanega za izvrševanje javnih pooblastil, če se posega v ustavni položaj ali v ustavne pravice samoupravne lokalne skupnosti	1/23.a člen	3
2	V roku, ki ga določi uradno sodišče poda odgovor oziroma dopolnitev odgovora, če je bil odgovor že dan v postopku preizkusa pobude.	1/28. člen	5
3	V roku, ki ga določi ustavno sodišče odpravi protiuustavnost oz. nezakonitost v predpisu oz. splošnem aktu.	2/48. člen	7

1.2.1 Akti pokrajinskega sveta po Zakonu o ustavnem sodišču /ZUstS/

tč.	akti pokrajinskega sveta	določba	pojasnilo
1	Zahteva za začetek postopka za oceno ustavnosti oziroma zakonitosti predpisa oziroma splošnega akta izdanega za izvrševanje javnih pooblastil.	1/23.a člen	3

1.3 Pristojnosti in naloge predsednika pokrajine po Zakonu o ustavnem sodišču /ZUstS/

tč.	pristojnosti in naloge predsednika pokrajine	določba	pojasnilo
1	Odgovori na ustavno pritožbo, v roku, ki ga določi ustavno sodišče.	56. člen	9
2	Vloži zahtevo za odločitev o sporu glede pristojnosti.	1/61. člen 62. člen	10

1.3.1 Akti predsednika pokrajine po Zakonu o ustavnem sodišču /ZUstS/

tč.	akti predsednika pokrajine	določba	pojasnilo
1	Odgovor na ustavno pritožbo.	56. člen	9
2	Zahteva za odločitev o sporu glede pristojnosti.	1/61. člen 62. člen	10

1.4 Pristojnosti in naloge pokrajinske uprave po Zakonu o ustavnem sodišču /ZUstS/

tč.	pristojnosti in naloge pokrajinske uprave	določba	pojasnilo
1	Ustavnemu sodišču na njegovo zahtevo posreduje podatke, spise in daje listine na vpogled.	5. člen	2

2 Ocena finančnih in drugih posledic izvajanja določil Zakona o ustavnem sodišču /ZUstS/

Izvajanje določil Zakona o ustavnem sodišču /ZUstS/ ima finančne posledice za državni proračun v okviru prerazporeditve finančnih sredstev med državo in pokrajino v sorazmerju z decentraliziranimi pristojnostmi.

Okvirna ocena sredstev za financiranje pristojnosti in nalog po določilih Zakona o ustavnem sodišču /ZUstS/znaša ... EUR.

3 Uvodna pojasnila k pristojnostim in nalogam pokrajine

- 1 Ustava RS** v VII. poglavju (Ustavno sodišče) ureja pristojnosti ustavnega sodišča, razveljavitev zakona, postopek pred ustavnim sodiščem, sestavo in volitve sodnikov ustavnega sodišča, predčasno razrešitev sodnika ustavnega sodišča, njihov mandat, nezdružljivost funkcije in imuniteto.

Za namene tega dela je pomembno določilo 160. člena **Ustave RS**, ki določa, da ustavno sodišče odloča: **1.** o skladnosti predpisov lokalnih skupnosti z ustavo in zakoni, **2.** o sporih glede pristojnosti med državo in lokalnimi skupnostmi, in med samimi lokalnimi skupnostmi in **3.** o ustavnih pritožbah zaradi kršitev človekovih pravic in temeljnih svoboščin s posamičnimi akti.

V primeru, da ustavno sodišče ugotovi, da je predpis ali splošni akt protiustaven ali nezakonit, ga odpravi ali razveljavi. Pod pogoji, ki jih določa zakon, pa lahko do dokončne odločitve v celoti ali delno zadrži izvrševanje akta, katerega ustavnost ali zakonitost presoja. Če ustavno sodišče pri odločanju o ustavni pritožbi ugotovi tudi protiustavnost predpisa ali splošnega akta, ga lahko v skladu z določbami prvega odstavka odpravi ali razveljavi. Pravne posledice odločitve ustavnega sodišča ureja zakon (161. člen Ustave RS).

- 2** Kot določa **Zakon o ustavnem sodišču /ZUstS/** je ustavno sodišče najvišji organ sodne oblasti za varstvo ustavnosti in zakonitosti ter človekovih pravic in temeljnih svoboščin. V razmerju do drugih državnih organov je samostojen in neodvisen državni organ. Odločbe ustavnega sodišča pa so

obvezne. (1. člen ZUstS) ZUstS določa obveznost organov lokalnih skupnosti, ki morajo ustavnemu sodišču na njegovo zahtevo dati podatke, spise in listine na vpogled (5. člen ZUstS).

3.1 Zahteva in pobuda za začetek postopka

- 3 Postopek za oceno ustavnosti in zakonitosti predpisov in splošnih aktov, izdanih za izvrševanje javnih pooblastil, se začne z vložitvijo pisne zahteve predlagatelja oz. s sklepom ustavnega sodišča o sprejetju pobude za začetek postopka (22. člen ZUstS). Kot določa ZUstS, lahko predstavniški organ lokalne skupnosti (pokrajinski svet) z zahtevo začne postopek za oceno ustavnosti in zakonitosti predpisa ali splošnega akta, izdanega za izvrševanje javnih pooblastil, če se posega v ustavni položaj ali v ustavne pravice samoupravne lokalne skupnosti (23.a člen ZUstS). Na tem mestu naj opomnimo, da lahko pobuda za začetek postopka za oceno ustavnosti oziroma zakonitosti predpisa ali splošnega akta, izdanega za izvrševanje javnih pooblastil da, kdor izkaže pravni interes. Slednji je podan, če predpis ali splošni akt, izdan za izvrševanje javnih pooblastil, katerega oceno pobudnik predlaga, neposredno posega v njegove pravice, pravne interese oziroma v njegov pravni položaj. Kadar podzakonski predpis ali splošni akt, izdan za izvrševanje javnih pooblastil, učinkuje neposredno in posega v pravice, pravne interese oziroma v pravni položaj pobudnika, se pobuda lahko vloži v enem letu od njegove uveljavitve oziroma v enem letu od dneva, ko je pobudnik izvedel za nastanek škodljivih posledic.(24. člen ZUstS).

3.1.1 Pripravljalni postopek

- 4 Zahtevo za oceno ustavnosti in zakonitosti predpisov in drugih splošnih aktov, izdanih za izvrševanje javnih pooblastil, in pobudo, na podlagi katere je ustavno sodišče začelo postopek, obravnava v pripravljalnem postopku (27. člen ZUstS).
- 5 Ustavno sodišče v pripravljalnem postopku pošlje organu, ki je izdal predpis oziroma splošni akt za izvrševanje javnih pooblastil (nasprotni udeleženec), zahtevo oziroma pobudo in sklep o sprejetju pobude ter mu določi primeren rok za odgovor oziroma za dopolnitev odgovora, če je bil odgovor že dan v postopku preizkusa pobude. Potrebna pojasnila lahko ustavno sodišče pridobi tudi od organov lokalnih skupnosti.

Če predlagatelj zahteve (predstavniški organ lokalne skupnosti) v določenem roku ne da podatkov, potrebnih za nadaljevanje postopka, lahko ustavno sodišče s sklepom ustavi postopek (28. člen ZUstS).

3.2 Pravne posledice odločitve ustavnega sodišča

- 6 Ustavno sodišče protiustavne ali nezakonite podzakonske predpise ali splošne akte, izdane za izvrševanje javnih pooblastil, odpravi ali razveljavi. Odpravi jih, kadar ugotovi, da je potrebno odpraviti škodljive posledice, ki so nastale zaradi protiustavnosti ali nezakonitosti. Odprava učinkuje za nazaj. V drugih primerih pa jih razveljavi, pri čemer pa razveljavitev učinkuje za naprej od naslednjega dne po objavi odločbe ustavnega sodišča o razveljavitvi oz. od roka, ki ga določi ustavno sodišče. V primeru razveljavitve se podzakonski predpis ali splošni akt ne uporablja za razmerja, nastala pred dnem, ko je razveljavitev začela učinkovati, če do tega dne o njih ni bilo pravnomočno odločeno (44., 45. člen ZUstS).
- 7 V primeru, da ustavno sodišče oceni, da je zakon, drug predpis ali splošni akt, izdan za izvrševanje javnih pooblastil, protiustaven ali nezakonit zato, ker določenega vprašanja, ki bi ga moral urediti, ne ureja ali ga ureja na način, ki ne omogoča razveljavitve oz. odprave, sprejme o tem ugotovitevno odločbo. Organ (pokrajinski svet), ki je izdal protiustaven ali nezakonit predpis oz. splošni akt, pa mora ugotovljeno protiustavnost oz. nezakonitost odpraviti v roku, ki ga določi ustavno sodišče. (48. člen ZUstS)

3.3 Ustavna pritožba

- 8 Vsakdo lahko ob pogojih, ki jih določa ta zakon, vloži pri ustavnem sodišču ustavno pritožbo, če meni, da mu je s posamičnim aktom organa lokalne skupnosti kršena njegova človekova pravica ali temeljna svoboščina (50. člen ZUstS).
- 9 Po sprejemu ustavno sodišče pošlje ustavno pritožbo organu, ki je izdal posamični akt (predsednik pokrajine), zoper katerega je vložena ustavna pritožba, da v določenem roku odgovori na ustavno pritožbo 56. člen ZUstS).

3.4 Spori glede pristojnosti

10 Ustavno sodišče odloča tudi o sporu glede pristojnosti med državo in lokalnimi skupnostmi, in med samimi lokalnimi skupnostmi. Zahtevo za odločitev o sporu glede pristojnosti med državo (državni organi in sodišči) in lokalno skupnostjo ter med samimi lokalnimi skupnostmi lahko prizadeta lokalna skupnost (predsednik pokrajine) vloži v roku 90 dni od dneva, ko je zvedel, da je drug organ posegel v njeno pristojnost in jo prevzel.

V primeru, da pride do spora o pristojnosti zato, ker več organov zavrača pristojnost v posamezni zadevi, lahko zahteva rešitev spora o pristojnosti organ, kateremu je bila zadeva odstopljena, pa meni, da zanjo ni pristojen. Ustavno sodišče nato z odločbo ugotovi, kateri organ je pristojen, lahko pa tudi razveljavi ali odpravi predpis, splošni akt, izdan za izvrševanje javnih pooblastil, katerega protiuustavnost ali nezakonitost je pri tem ugotovilo (61., 62. člen ZUstS).

Ključne besede

Lokalna samouprava, pokrajina, pristojnosti, pokrajinski svet, predsednik pokrajine, pokrajinska uprava, ustavno sodišče.

Uporabljene kratice

Ustava RS	-	Ustava Republike Slovenije /Ustava RS/ (Uradni list RS, št. 33/91-I, 42/97 – UZS68, 66/00 – UZ80, 24/03 – UZ3a, 47, 68, 69/04 – UZ14, 69/04 – UZ43, 69/04 – UZ50, 68/06 – UZ121,140,143, 47/13 – UZ148, 47/13 – UZ90,97,99 in 75/16 – UZ70a).
ZUstS	-	Zakon o ustavnem sodišču /ZUstS/ (Uradni list RS, št. 64/07 – uradno prečiščeno besedilo, 109/12).

Viri

Ustava in zakoni

Ustava Republike Slovenije /Ustava RS/ (Uradni list RS, št. 33/91-I, 42/97 – UZS68, 66/00 – UZ80, 24/03 – UZ3a, 47, 68, 69/04 – UZ14, 69/04 – UZ43, 69/04 – UZ50, 68/06 – UZ121,140,143, 47/13 – UZ148, 47/13 – UZ90,97,99 in 75/16 – UZ70a).
Zakon o ustavnem sodišču /ZUstS/ (Uradni list RS, št. 64/07 – uradno prečiščeno besedilo, 109/12).